Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 163. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 27-го СЕРПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 27, 1985 No. 163. VOL. XCII.

Патріярх Мирослав Любачівський від'їхав до Риму

Філядельфія. — Як інформує „Новий Шлях", в середу, 14-го серпня ц.р. Патріярх і Кардинал Мирослав Любачівський від'їхав до Риму після довшого гостинного перебування в ЗСА. Тиждень раніше Владика Любачівський в Обителі Сестер Служебниць у Словтсбургу проповідував під час реколекцій для Сестер Служебниць, що з Канади і ЗСА, а навіть з Південної Америки з'їхалися, щоб відзначити ювілей свого Згромадження.

В днях 10-го і 11-го серпня Владика Любачівський брав чинну участь у ювілейних врочистостях і відпусті в Обителі Сестер Служебниць у Словтсбургу. По повороті до Філядельфії два дні працював, полагоджуючи перед від'їздом деякі справи й був гостем у катедральній парафії. Перед від'їздом до Риму Митрополит Стефан попращав Владику Любачівського разом зі своїми найближчими працівниками.

Ще одна дезінформація про українців

Ню Гейвен, Конн. — В часописі „Ню Гейвен Джорнал Курієр" появилася вістка в числі з вівтірка, 20-го серпня, в якій за агентством Ройтерса з Женеви сказано, що Туреччина не погоджується з рапортом Об'єднаних Націй, про геноцид, вчинений турками, по відношенні до вірменів, в наслідок чого загинуло один мільйон вірменів.

Далі в цій вістці подано, що рапорт, автором якого є британець, „знавець в ділянці людських прав" Бен Вітакер, подає масакру вірменів в 1915-16 роках, як один із дев'яти прикладів геноциду в XX сторіччі. Інші вісім геноцидів згаданих у рапор-

(Закінчення на стор. 4)

Відбудеться ретроспективна виставка М. Левицького

Торонто. — Цього року припадає 50-ліття мистецької творчости одного з найбільш відомих українських мистців у вільному світі, Мирона Левицького. З цієї нагоди відбудеться ретроспективна виставка його малюнків і графіки. Відкриття виставки заплановане тут на суботу, 14-го вересня, у галерії КУМФ, а у Вінніпеґу в п'ятницю, 18-го жовтня, у галерії Осередку.

З цієї нагоди появиться двомовне видання про М. Левицького, автором якого є мистецтвознавець Дарія Даревич, яка також є куратором обох виставок.

М. Левицький намалював не тільки кілька соток прекрасних картин, але також розмалював 10 церков в Україні, Канаді та Австралії. Він оформив та зілюстрував понад 300 книжок, виконав 18 ліноритів, 90 книжкових знаків та велике число святочних карток, афішів, програмок, табльо ґрадуантів тощо.

Ця ретроспективна виставка, перша цього роду в Канаді, дасть змогу глядачам і любителям мистецтва глибше запізнатися з творчим нарібком і мистецькими досягненнями М. Левицького.

М. Левицький — „Лада" (лінодрук, 50)

В КАНАДІ ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ПРОТЕСТІВ

Торонто (КЗГП). — Група громадських активістів при Комісії Захисту Громадянських Прав звертається до всіх людей і організацій, щоб вони висилали до Комісії Дешена протести проти вживання совєтської евіденції. Вона закликає всіх українських канадців телефонувати, писати листи або слати телеграми до своїх послів, генерального прокуратора Елмера МекКея, міністра справедливости Джана Кросбі та прем'єр-міністра Браєна Малруні.

Для прискорення цієї акції комісія розповсюдила свої інформативні бюлетені, зразки листів до послів, друковані поштівки до прем'єр-міністра, які є готові до підписання і вислання. Вже розповсюджено 90,000 карток. В них проситься прем'єр-міністра не допустити совєтської евіденції для Комісії Дешена й перестерігається, що „совєтська дезінформація весь час намагається показати східньоевропейських втікачів, як воєнних злочинців".

„Показується, що наша акція починає бути ефективною, — заявив адв. Іван Григорович, голова комісії. — Уряд і політики починають здавати собі справу з того, що тепер діється."

Комісія Дешена зобов'язана подати свій звіт федеральному урядові до 1-го грудня ц.р. Звіт подасть, чи в Канаді перебувають будь-які нацистські воєнні злочинці, як їх можна судити, яке законодавство потрібне, щоб воєнних злочинців притягнути до судової відповідальности й покарати за їхні злочини.

Створення Комісії Дешена, за словами І. Григоровича, дотепер тільки дало нагоду на публічне ширення наклепів на українських канадців і інших східньоевропейських груп. Ще перед пред'явленням рапорту Комісії Дешена урядові, українська громадськість мусить політично зактивізуватися та висловити всі свої турботи, щоб їх уряд взяв до уваги, як розглядатиме цей звіт.

Фонди для комісії

Комісія закликає українську громаду посилити пожертви на мільйоновий фонд для захисту наших громадянських прав. Звертається з проханням до поодиноких осіб складати на ту ціль принаймні по 100 дол., а до організацій та фінансових установ — жертвувати більше.

Датки можна вплачувати в кожному відділі Комітету Українців Канади, в Комісії Захисту Громадянських Прав, в українських кредитових спілках, в організаціях чи уповноважених збірщиків.

По ближчі інформації можна звертатися до І. Григоровича на число тел.: (416) 845-2511, або на адресу: Civil Liberties Commission, Ukrainian-Canadian Committee, 2445-A, Bloor St., W. Toronto, Ont.: (416) 762-7888.

На пожертви 25.00 дол. і більше будуть видані посвідки для звільнення від доходового податку.

Католицький журнал пише про місію українського народу

Есбирі, Н. Дж. — В американському журналі „Совл" появилась недавно стаття, в якій сказано, що Росія буде навернена українським народом. Статтю написала не-українка, яка сама це твердить, Верона Девні. Журнал є органом Синьої армії Пречистої Діви з Фатіми.

Росію навернуть і буде мир", — це слова Пречистої Діви з Фатіми і ці слова напевно колись здійсняться. Чи є можливо, щоб один нарід відіграв головну ролю у здійсненні цих слів — навернення Росії і відродження там Літургії св. Івана Хризостома? Існує один нарід, який цю місію може здійснити — Україна, — сказано на вступі статті.

„У 988 році князь Володимир Великий прийняв християнську віру в Русі—Україні. Це сталось перед розколом. З того приводу надходить тисячоріччя прийняття християнства в Україні, яке ме святкуватимемо в 1988 році", — пише авторка.

Одним із головних затурбовань українців є це, що багато книжок подають неправильні інформації про них. Свв. Володимир і Ольга не були росіянами, а українцями, і їхньою країною не була Росія, а Київська-Русь, теперішня Україна, — підкреслює авторка.

Стаття містить в собі докладні інформації із життя українських святих, зокрема про життя св. Йосафата. Добре поінформована авторка також подає обширний фактаж про УКЦеркву від її початків до сьогодні.

ВТІК ЩЕ ОДИН ШПИГУН ІЗ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ

Бонн, Західня Німеччина. — Представник генерального прокуратора Західньої Німеччини заявив, що територію країни тайно покинув третій за останній місяць комуністичний шпигун. Лоренц Б., шпигун, що втік, працював кур'єром у головному штабі військ в Бонні. Вважають, що він захопив зі собою документи, які містять секретні інформації.

Колись Лоренц Б. працював інженером від ліфтів і обслуговував частину технічного обладнання у протиатомному бункрі західньонімецького уряду в долині Ар на південний схід від Бонну.

Лоренц Б. був близьким другом Урсулі Ріхтер, яку також підозрівають у шпигунстві і яка пропала зі свого дому два тижні тому. Можливо, У. Ріхтер була зв'язковою численних „за-

(Закінчення на стор. 4)

БУДОВА ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ СТАРШИХ СОЮЗОВЦІВ НА СОЮЗІВЦІ ІДЕ ВПЕРЕД

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК УНСоюзу д-р І. Флис (посередині) „зрушив перший камінь" під новою будівлею для сеньйорів на Союзівці. Біля нього (зліва): головний радний В. Квас, Віра Гоєвич, арх. З. Мазуркевич і управитель оселі І. Рабкевич.

Союзівка. — Тут у гарному закутку, що міститься поміж будинком „Чернівці" і каплицею, іде вже повною парою будова приміщення для старших віком союзовців, що його фінансує УН Союз.

Приміщення проєкту архітекта Зенона Мазуркевича на два поверхи, буде мати 10 кімнат, чотири з яких будуть на першому поверсі, а шість на другому. Кожна кімната буде мати свою окрему лазничку та окрему контролю газового огрівання, а з усіх 10 кімнат дві призначені для подруж, а вісім для самітніх осіб.

Крім мешкальних кімнат, в будинку внизу підготовляється спільну велику вітальню, що матиме охолодження, а побіч неї спільну кухонку, де можна буде загрівати каву чи іншу перекуску. На низу приміщення буде окрема кімната на фізичні оглядини для лікарів, як також пральня з машинами і сушарками. Цілий будинок прикрасять відкрите „патіо" для мешканців і окрема паркова площа із місцем на 10 автомобілів.

Приміщення будується коштом 300,000 долярів, виасигнуваних Екзекутивою УНСоюзу із суми 1,000 000 долярів, що його Головний Уряд призначив в січні цього року на побудову домів для сеньйорів УНС.

У вересні 1985 року відбудеться окрема нарада Головного Уряду для вирішення будови дальших домів для старших, які будуть приміщені на землі, що її УНСоюз закупив від Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА, у сусідстві Союзівки. Перша серія матиме 20 приміщень. Якщо буде багато зацікавлених, є плян побудувати дальші 20 приміщень.

Помешкання у всіх домах для старших будуть стояти до розпорядимости лише для членів Українського Народного Союзу. У приміщенні, що вже будується на Союзівці кошти оплати за одну кімнату виноситимуть щонайменше 250 дол. на місяць, але не більше як 3/4 суми пенсійних чеків. Якщо мешканець того дому з якихось причин відтак випровадиться, мешкання залишається власністю УНСоюзу, а не може бути передане на інших членів родини.

Аплікації на ці перші приміщення на постійне перебування на Союзівці треба скадати через Відділи УНС і секретар та голова Відділу мусять таку аплікацію підписати. До аплікації має бути залучене лікарське свідоцтво і копії всіх пенсійних чеків. Аплікації з прилогами слід якнайскоріше висилати на адресу Головної Канцелярії Українського Народного Союзу. Першенство на мешкання будуть мати ті члени УНС, які мають низькі пенсійні чеки.

Випробування ракети МХ пройшло успішно

Військово-повітряна база Ванденберґ, Каліф. — Запущена у п'ятницю, 23-го серпня, в 9 годині 40 хвилин ранку міжконтинентальна ракета МХ за 30 хвилин точно попала в ціль, що знаходилася на віддалі 4100 миль від місця запуску, в Тихому океані. Це було дев'яте з 20-ти запланованих випробувань, але вперше ракета МХ була запущена з пускової шахти.

„Випробування було абсолютно успішним", — сказав журналістам генерал-майор Алоізіус Кейсі.

Ракети МХ можуть мати 10 нуклеарних боєголовах, але ракета, яка відбувала у п'ятницю випробування, несла лише шість „сліпих" боєголовок. „Всі шість попали в ціль", — сказав А. Кейсі, який спостерігав за випробуванням з підземного командного центра.

Адміністрація президента Роналда Реґена має намір поставити на озброєння сто ракет МХ, які перевершують всі попередні міжконтинентальні американські ракети „дальністю і почністю полету і ударною силою", як охарактеризував їх генерал Кейсі. Конґрес покищо одобрив виробництво лише 50-ти ракет МХ.

Перші десять бойових ракет МХ повинні бути встановлені у 1986 році на військово-повітряній базі Воррен у стейті Вайомінґ.

Зразу ж після того, як З'єднані Стейти повідомили про успішне випробування ракети МХ, совєтське пресове агентство ТАСС випустило рапорт, в якому назвало випробування „ще одним прикладом загального божевілля".

На думку ТАСС, ракети МХ потрібні ЗСА для „першого нуклеарного удару". Совєтське пресове агентство називає дослідження „мілітарною" акцією і ставить під сумнів бажання Вашінґтону поліпшити відносини з Москвою і послабити міжнародне напруження. ТАСС шкодує американських громадян, яких Вашінґтон „рабує до останнього цента, щоб виробляти зброю".

Повідомили Міжнародний Суд про Конґресову комісію ЗСА

Гаага (УІБ). — Продовжуючи акцію екзильного Уряду УНР, тут перед Міжнародним Судом Справедливости, голова Інформаційного Бюра Тетяна Носко-Оборонів переслала з доручення Уряду 11-го липня ц.р. генеральному секретареві суду нові матеріяли про Конґресову комісію голодомору у Вашінґтоні під головуванням конґресмена Дена Майки.

Як відомо, справа аплікації Уряду УНР щодо процедури проти СССР за голод в 1932-33 роках була відкладена до часу закінчення праці цієї Конґресової комісії у Вашінґтоні й оприлюднення її рапорту.

Згідно з повідомленнями української преси, паралельно до урядових акцій у цій справі започатковано громадські заходи щодо зорганізування Міжнародного Трибуналу для розслідування цієї справи й зібрання дальших матеріялів про голод 1932-33 років. Цю паралельну акцію веде СКВУ як суспільно-громадська надбудова української діяспори.

В СВІТІ

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС заявило, що випробування протисателітньої зброї, проведені ЗСА, означає початок нової хвилі перегонів зброєння. ТАСС нагадує, що мораторіюм на таке випробовування було оголошено Юрієм Андроповим на будь-який термін, поки його будуть дотримуватися інші держави. Совєтський уряд не визнає становища ЗСА, що ці випробування є відповіддю на збільшення кількости наступальної зброї в СССР, яка постійно вдосконалюється.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ В'єтнаму Нгуєн Ко Тач заявив, на пресовій конференції в столиці Індонезії Джакарті, що в'єтнамські війська будуть виведені з Камбоджі до 1990 року, незалежно від того, чи буде вирішена проблема „червоних хмерів" — партизанських груп, які підтримують колишнього диктатора Поль Пота. Міністер закордонних справ Індонезії Мохтар Кусумаатмадья є посередником в урегулюванні камбоджійської проблеми. В результаті переговорів у Джакарті вперше була досягнута конкретна угода про термін і умови виводу в'єтнамських військ з Камбоджі.

ПАСАЖИРСЬКИЙ ЛІТАК типу Боінг-737 англійської компанії загорівся при злеті на летовищі в Манчестері. Загинуло 65 пасажирів. Літак летів з Манчестеру на грецький острів Корфу. Це третій літак американської компанії Боінг, який потерпів катастрофу в цьому році. 125 пожежників боролися з вогнем дві з половиною години.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКІ ВЛАСТІ підозрівають, що східньонімецька шпигунка Урсуля Ріхтер, яка недавно втекла до Східньої Німеччини, керувала розгалуженою агентурною групою. Як повідомляє газета „Більд", у квартирі У. Ріхтер був знайдений телефон міністра державної безпеки Східньої Німеччини. Вакації Ріхтер проводила переважно в країнах Східньої Европи, де їй легко було передавати інформації представникам східньонімецької розвідки.

ВУГЛЕКОПИ - НЕГРИ ПІВДЕННО-Африканської Республіки оголосили, що страйк, початок якого був запляноваций на неділю, 25-го серпня, відкладається на тиждень. Вважають, що страйк викличе нову хвилю заворушень в країні. Керівники профспілки вуглекопів заявили, що страйк почнеться 1-го вересня, якщо робітники не зможуть заключити угоду з власниками вугільних копалень.

ЛИВАНСЬКИЙ КАБІНЕТ міністрів виробив проєкт угоди про припинення вогню між ворогуючими групами і звернувся до Сирії з проханням про підтримку. Угода про припинення вогню не принесла бажаних результатів. Прем'єр-міністер Ливану Рашід Карамі заявив, що єдиним виходом з ситуації може бути більш активне втручання Сирії, як у Бейруті, так і по всій країні. Р. Карамі не сказав, коли очікується прибуття сирійських спостерігачів. Ці подробиці можуть бути уточнені на засіданні ради крайової безпеки, до складу якої входять представники всіх ворогуючих груп.

ЄГИПЕТСЬКА ПОЛІЦІЯ затримала Осама Алі, якого підозрівають в участі у нападі на ізраїльського дипломата Альберта Атракчі, вбитого терористами 20-го серпня. Недалеко від місця нападу поліція знайшла авто, що належало О. Алі. Вважають, що терористи обстріляли авто А. Атракчі саме з цього авта, потім пересіли на інше і зникли. Тепер О. Алі перебуває під слідством.

ЗНОВУ АРЕШТУВАЛИ ПЕТРА СІЧКА

П. Січко

Джерзі Сиґі, Н. Дж. — На підставі інформацій, що прийшли з Мюнхену, потверджені найновішим виданням „USS News Brief" знову арештували одного з найстарших членів Української Гельсінкської Групи Петра Січка.

П. Січка, як відомо, мали звільнити з ув'язнення 26-го травня 1985 року, коли йому закінчився трирічний присуд за „наклепи на совєтський уряд". Ці три роки були вже другим трирічним присудом під тим самим закидом.

Під якою видуманою причиною арештували П. Січка втретє — невідомо. П. Січкові тепер 59 років і він скитається по тюрмах від 1947 року, коли його вперше арештували під закидом боротьби за незалежність України та засудили на смерть. Смертну кару замінили відтак на 25 років в'язниці і звільнили в часі загальної амнестії після смерти Сталіна.

Від 1979 року він знову скитається по тюрмах під видуманими закидами так як і його сини Василь та Володимир. Володимир закінчив свою кару в 1983 році, хоча не було відомо які йому робили закиди.

Рівночасно агентство Кестон колледж інформує, що недавно померлому у в'язничній лікарні Валерієві Марченкові відмовили його останнього прохання, поховати його по-християнськи. Дійшли вістки на Захід, що труну В. Марченка перевезли з Ленінграду, де він помер до Києва і мати його просила священика про відправу у церкві. Священик однак відмовився під натиском совєтських чинників, а інший, який розпочав похоронні відправи в одній з відкритих церков в Києві не міг їх закінчити, бо поліція йому перервала. Труна лежала у церкві два дні, а опісля перевезли її на кладовище в присутності лише 15 осіб найближчої родини та друзів.

Згинула Саманта Смит

Бостон, Масс. — Як повідомили Засоби масової інформації, тут в неділю, 25-го серпня 1985 року, згинула у літаковій катастрофі 13-літня Саманта Смит, яка здобула собі світову славу своєю поїздкою на запрошення Юрія Андропова до СССР. Як відомо, вона написала до тодішнього генерального секретаря ЦК КПСС Ю. Андропова листа, в якому висловила своє затурбовання світовим миром і небезпекою нуклеарної війни. Ю. Андропов не лише відповів на її листа, але запросив приїхати до СССР. С. Смит перебувала там два тижні, як гостя Совєського уряду і, розуміється, совєтська влада використала цю поїздку для пропаґандивних цілей, але зустрічі з тоді вже важко хворим Андроповим Саманта не мала.

Після цієї поїздки вона зі захопленням розказувала про „гаразди" СССР, які її показали і тепер писала про свої враження книжку. Мала також вже договір на телевізійну програму.

С. Смит летіла зі своїм батьком та ще чотирма пасажирами з Бостону до Мейну, як літак мусів осісти несподівано з приводу злої погоди. При цьому літак загорівся і усі пасажири та двоє людей залоги згинули на місці.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН перервав свої вакації в Каліфорнії і виголосив промову в Лос Анджелесі на бенкеті для зібрання фондів для Республіканської партії. Він заявив потребу більш твердої політики у відношенні до СССР і сильно обороняв плян оборонної зброї у міжпланетних просторах. Це був перший поважніший публічний виступ Президента після його операції. Він виявився незмінним у своїх поглядах і у зовнішньому вигляді.

РЕЛІГІЙНІ ПРОВІДНИКИ в ЗСА ведуть дискусії на тему, чи повинні Церкви та релігійні організації давати притулок нелегальним імігрантам. Понад 200 церков і синагог відверто заявили що це роблять.

ДЕПАРТАМЕНТ ЗДОРОВ'Я і обслуги людей випрацьовує тепер плян, на підставі якого законодатні тіла мали б схвалити новий змінений закон про „медікер". Новий плян має на цілі устійнити стандартну заплату лікарям за опіку над старшими віком пацієнтами, що підлягають системі „медікер", тому, що дотепер ці заплати є залежні від ціни, яку поставить на своєму рахунку лікар.

НАУКОВЦІ ПЕРЕКОНУЮТЬ тепер, що є докази на те, що кислотний дощ можуть викликати хемічні випари з віддалі тисячів миль, а не конечно з найближчого сусідства.

ВИГРАША ІЗ ЛЬОТЕРІЇ В СТЕЙТІ Ню Йорк у висоті 41 мільйонів долярів припала між іншим, групі з 21 робітників фабрики в Монт Вернон, які купили льоси по одному долярові. Усі вони нові імігранти з різних країн, які поселилися недавно в ЗСА. Крім того виграш ділить двоє інших людей, які ще не зголосилися.

В ГОРАХ АДІРОНАКС, в околиці Лейк Джордж, вже п'ять днів горять ліси і вогонь не можна загасити, не зважаючи на всі зусилля пожежної сторожі, якій допомагають в'язні недалекої тюрми. Вогонь, вже другий цього літа, викликаний правдоподібно великою посухою, що панує у стейті Ню Йорк.

НА ФЛЬОРИДІ АРЕШТОВАНО 34-літнього Стіва Бенсона, якого обвинувачують у підложенні бомби під авто, в якому сиділа його мати, сестра і прибраний син матері. Вибух вбив матір і прибраного сина та поранив сестру. Бенсон хотів дістати цілий величезний маєток виробів цигаретів, що належав до його матері. Йому припало б 10 мільйонів долярів.

В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ стоять під закидом грабунків, крадежей і шахрайств 26 осіб — всі в тридцятих роках, які є вийнятково інтеліґентні, швидні та безоглядні у своїх фінансових шахрайствах. Цю групу провадив Антоні Коралло і всі вони є в якийсь спосіб споріднені поміж собою. Вони займалися між іншим, також перевозом наркотиків з Південної Америки і Караїбських островів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Новий совєтський скандал

Уся американська і за нею міжнародна преса загомоніла у зв'язку з ревеляцією керівних кіл ЗСА про найбільш рафінований, ніде дотепер у культурному світі нечуваний і непрактикований спосіб стеження за кожним кроком чужинецьких, зокрема американських дипломатів у СССР та взагалі за всіма тамошніми чужинцями. Світ уперше довідався, що КҐБ користується так званим „шпигунським порошком", невидимим для ока хемічним складником, щоб перевіряти, чи совєтські громадяни не заходять до будинку американської амбасади, чи хтось із „неблагонадійних" совєтських громадян не стрічається з чужинецькими журналістами та — головно — куди ходять і їздять члени дипломатичного корпусу в СССР.

Ідеться про хемічний складник у постаті невидного для ока пороху званого НППД, який стає видний щойно при насвітленні. Для спеціялістів хеміків „невидимий порошок" був уже давно відомий і спосіб користування ним отим фахівцям ніяка новина. Але загал вперше про це почув і все ще всі подробиці цієї складної історії загалові не зовсім ясні.

У дзвін тривоги вдарено тому, що останні досліди над тим порошком, що їх перевели найбільші спеціялісти в університетських лябораторіях в Америці виявили, що совєтський КҐБ користується у своїй брудній роботі таким сконденсованим „невидним порошком", який може спричинити жахливу недугу пістряка. З проголошених тепер ревеляцій довідуємося, що Державний департамент знав про ту методу совєтського шпигунства вже кілька літ тому й вже раніше домагався від совєтського уряду припинити ту роботу. Тепер, коли американські університетські лябораторії заалярмували Державний департамент, що користуваний большевиками НППД загрозливий для здоров'я і життя всіх, хто доторкнеться того невидного пороху, Державний департамент вистосував до совєтського уряду протестаційну ноту у винятково гострому і різкому тоні, яка закінчувалася словами: „Домагаємося, щоби це негайно припинити".

Таким чином, це вже не „така-то собі чергова шпигунська афера", одна з безчисленних, але новий політичний конфлікт, який знову загострив, а не злагіднив американсько-совєтські відносини.

Виявлення цієї афери тому важливе і поважне, що вже в наступному місяці призначена зустріч державного секретаря Джорджа Шулца з совєтським міністром закордонних справ Едвардом Шеварднадзе. Цей останній — читали ми в пресі — заповівся на розмову з президентом Реґеном у Білому Домі. Вони буцім то мають остаточно устійнити денний порядок першої зустрічі Реґена з Михаїлом Ґорбачовим у Женеві в листопаді цього року. Найважливіша американсько-совєтська проблема — припинення перегонів у зброєнні і редукція існуючого по обох сторонах атомового арсеналу. Це проблема, що торкається всього світу, всього людства, бо тісно пов'язана з проблемою війни-миру. Тому не є виключено, що хоча Державний департамент вислав згадану гостру ноту протесту, водночас не хоче цієї справи занадто роздувати, бо в останніх телебаченнях у програмі „останніх новин" мало говориться про цю справу.

Проте вона може мати інший наслідок: зміну настанови, як повинна виглядати і діяти американська амбасада у Москві. Американська наївність і довірливість, віра в людську чесність, продиктувала притягнути совєтських будівничих, робітників, службовиків і робітників до влаштування та впорядковування амбасади ЗСА в Москві. Державна верхівка ЗСА просто не подумала, що всі ті совєтські громадяни, які працювали і працюють в будинку амбасади, включно з прибиральницями, всі вони є аґентами КҐБ. І сенатор Стром Турмонд з Савт Каролайни цілком правильно заявив: „Якщо совєти вживають пороху, який спричиняє пістряка, то ми повинні закрити амбасаду в Москві". У цій амбасаді вже виявлювано неоднократно підслухові апарати. Там роїться від шпигунських апаратів і служби, яка є оком і вухом КҐБ. Тепер тамошній амбасадор Артур Гартман скликав до амбасади кількасот американців, що живуть у Москві (урядовці, купці, учені і т.д.) та перестеріг їх щодо „невидного пороху". Можна припускати, що таке зробили й інші західні амбасадори. А це не змінить системи, побудованої на принципах заперечення всякої етики.

Ярослав Курдидик

СВІТЛА І ТІНІ ОБОРОННОГО БЮДЖЕТУ

На перший погляд виглядає, що сучасна, досить скомплікована, і постійна криза у створенні балансу в теперішньому бюджеті ЗСА, нагадує вельми вдатне прислі'я, про дядька, який заки ще зайшов у гущу лісу, заблукав уже на самому початку — „між двома соснами" Деякі економічні речники наголошують, що ввесь недобір, чи пак постійний дефіцит у загальному державному бюджеті дуже легко віднайти. Вистачить тільки перевірити доосновніше, деякі насправді неоправдані і понад міру розтратні позиції у видатках на оборону, щоб переконатися, які велетенські суми витрачується дослівно із-за недостачі належної і гострої контролі.

І хоч на цей раз, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер висунув пропозицію, що він готовий із теперішнього, майже 300-більйонового оборонного бюджету, зняти 14 більйонів дол., щоб таким робом причинитися теж зі свого боку до редукції дефіциту у масивному федеральному недоборі, деякі коментатори висовують твердження, що ці 14 більйонів дол. вспіють тільки покрити заледве деяку частину дотеперішних розтрат.

На своє виправдання щодо переведення цієї ощадности в оборонному бюджеті Вайнберґер заявив, що за його оцінкою, сума 14 більйонів не повинна б вплинути діймаючо і від'ємно на національну безпеку, або уточнюючи, що того роду редукція, аж ніяк не підвищує евентуального риску в постанні третьої світової війни.

У 1981 році оборонний бюджет виносив 160 більйонів дол., а на 1985 рік він піднісся до 292 більйонів дол. отож, зріс на 83 відсотки. Це факт, що коли Рональд Реґен перебрав Уряд, то оборонний бюджет, в якому президент Картер намагався обмежувати і тим то заощаджувати видатки на протязі чотирьох років, був тоді у жалюгідному стані. ЗСА втратили не лиш стратегічну капацитетність, але в порівнянні із СССР почали діймаючо відставати теж і в інших родах зброї. Ситуація вимагає особливого посилення і змін, щоб привернути Америці запевнення її мілітарної потуги в усецілій крайовій обороні.

Щойно тепер виходять на яву деякі доволі жалюгідні факти з яких видно, що різні виробничі фабриканти замість переводити загальноприйняті в торговельному світі т. зв. розписані конкуренційні форми переліцитовування одні одних у продукційних цінах — просто майже без вимків, створили були своєрідний „монополь окремих збройних постачань". У висліді таких своєтипних привілеїв, деякі велетенські доставці Пентаґону, як „Прат і Вітні", „Дженерал Електрік", „Дайнамік Ко." та деякі інші, просто зловживали і надуживали, цю „особливу монопольність".

Для прикладів: Турбінове ущільнення для бомбовиків тепу Ф-111 виробу „Прат і Вітні" в одному тільки 1982 році піднеслося із 116 дол. до 3,088 дол. Окремо створена Комісія перевірки головної команди повітряних сил, ствердила, що почавши від 1980 до 1983 років, дослівно всі приблизно 15,000 замінних запасових частин до летунських машин зросли між 50-60 відсотків у цінах, в тому деякі важливіші частини, зросли навіть на 500 і 1,000 відсотків у закупівлі.

„Бендікс Ко" піднесла в тому самому часі продукцію деяких своїх підмінних частин на 1,380, а відома „Ролл Ройс Ко" підбила ціни до висоти 1,630 відсотків. За т. зв. „універсальний", або пристосований до кількох розмірів розсувний ключ, вартістю 18 дол. Пентаґон платив 3,660 дол. Молоток з подвійним окремим закінченням, вартістю 10 дол. — 2,043 дол., шруботяг ціною 4 дол., 780, а за сталеву розсувну стяжку для розмірювання, довжиною 12 стіп, покупної вартости 9 дол. — доставці ставили „монопольну ціну" — 473 доляри...

Ще більш діймаючу ролю в обороні відіграють зміни у підвищуванні цін на важкі і важливі типи зброї. — Танк типу М-1, що його продукцію оцінювали в 1978 році на 500,000 дол., піднісся у 1983 на 2,4 мільйона дол. за одиницю, а піхотинський бойовий транспортер зріс в цьому самому часі із 188,000 до 1,7 мільйона дол.

Справа військових платень подвоїлася теж у порівнянні до цивільного сектора, а з додачею „коштів для прожитку", деякі старшини, що перейшли 10 років тому на пенсію, отримують більше грошей, від теперішніх старшин у цій самій ранзі в активній службі.

Бюджетний дорадчий відділ Джорджтавнського університету у Вашінґтоні подає, що гроші з оподаткувань ідуть не лише на закупівлю зброї і військові платні, але ними оплачується теж, хоч і посередньо, оборонну систему Західньої Німеччини, Великобританії, Японії, не згадуючи допомоги для членів НАТО. Пентаґон повідомляє, що кошти вдержання американських військ в Европі коштує ЗСА 41 більйонів, а на оборону інших своїх союзників Америка витрачає 95 більйонів, окрім видатків на Корею і Японію, що хоч вони мінімально намагаються собі допомагати, коштують ЗСА 40 більйонів долярів річно.

Якщо б союзники ЗСА, — Німеччина, Великобританія, Італія, Бельгія, Голляндія, Данія, а зокрема Японія — повністю перебрали на себе видатки на оборону, то цих 176 більйонів долярів, що їх виплачують їм ЗСА, зменшили би якраз цю суму, із-за видаткування якої так важко позбутися зрівноваження постійного дефіциту в їх федеральному бюджеті.

Цінна публікація про Києво-Могилянську Академію

Найновіше число міжнадного наукового квартальника „Гарвардські Українські Студії" присвячене 350-річчю заснування Києво-Могилянської Академії. У цьому виданні — понад 250 сторінок нових досліджень, історіографічних аналіз, критики й біографії. Крім статтей — англійською та французькою мовами, передруковано фототипічним способом дуже рідкісний стародрук з 1632 року з друкарні Києво-Печерської Лаври „Євхаристіон або вдячність...," тобто панегірик присвячений Петрові Могилі, основоположникові київської школи. Це спеціяльне число „Гарвардських Українських Студій" є хіба єдиним на Заході відзначенням цієї річниці, що зверне увагу інших науковців на цей важливий ювілей пов'язаний з культурною спадщиною України. Можна припустити, що якщо б ми на еміґрації промовчали цю подію, тоді західній світ напевно сприйняв би добре рекламовану російсько-совєтську пропаганду про річницю і про розвиток російської культури в Києві в той час. Поява журналу „Гарвардські Українські Студії" запевняє нам те, що слово про багату українську культуру ХУІІ-ХУІІІ сторіч проб'ється у науковий світ, що це спеціяльне число присвячене історії Києво-Могилянської Академії заповнить прогалину в західній науці на цю тему.

Авторами статтей у ювілейному числі є сім українців і четверо чужинців, останні з Парижу, Кракова, Кембріджу (Гарвард) та Чикаґо. Між українськими авторами, за винятком професорів О. Пріцака та І. Шевченка, всі є з молодого покоління; Наталія Пилип'юк, Юрій Гаєцький, Роман Коропецький, Франк Сисин і Оксана Процик.

До змісту спеціяльного числа входять: перегляд інтелектуальної історії доби Петра Могили, дослідження панегірика „Євхаристіон або вдячність..." і передрук, аналіза навчання теології в Академії, перегляд зв'язків Академії з гетьманською державою, стосунки Академії з польською культурою, дослідження першого перекладу на польську мову з англійської літератури, виконаного в Києво-Могилянській Академії в 1648 році, студія про шкільний театр, критика п'ятьох недавніх наукових публікацій про Києво-Могилянську Академію і про культуру „Росії" XVII-XVIII ст., дослідження родоводу Петра Могили і три бібліографії наукової літератури про Києво-Могилянську Академію: румунської (1830-1981) польської (1966-1983), та української совєтської (1970-1983). У бібліографіях включено понад двісті позицій. Усі ці матеріяли довго служитимуть науковцям що досліджуватимуть історію України ХУІІ-ХУІІІ сторіч.

Особливо цікаву критику сучасних досліджень про Києво-Могилянську Академію подав у своїй статті молодий професор Гарвардського університету д-р Франко Сисин (п.н. „Петро Могила та Києво-Могилянська Академія в нових наукових працях Заходу: розбіжні погляди про культуру України ХУІІ ст."). Проф. Сисин порівнює опінії шістьох авторів: двох українських (еміґраційних), одного російського (еміґраційного), одного що захищає перспективу з польської точки зору, і двох, що наголошують вплив греків на розвиток культури східних слов'ян. Саме при порівнянні цих дуже різко відмінних поглядів про добу Могили і про Києво-Могилянську Академію, стає ясно, що цей період в історії України складний і цікавий, та щоб зрозуміти його вповні потрібна аналіза багатьох чинників що рівночасно впливали на розвиток культури України, теми які ще далеко не вивчені і яким належиться в майбутньому докладні дослідження. Проф. Сисин дуже переконливо звертає увагу на крайню і невірну інтерпретацію російських (чи русофільських) авторів, що вважають добу Могили як хибне відхилення російської культури і диверсію в сліпий кут, яка принесла дошкульну невдачу російській культурі. Такі автори вважають, що Могила та київська школа непотрібно вносила до російської культури „західні" впливи, бо позитивним явищем в російській історії були лише ті особи та інституції, що відкидали культуру Заходу і залишали вірність „Візантії" і візантійсько-російській традиції. Ці автори в своїх тезах користають з припущення про неперервний перехід історичного процесу: Київ (Суздаль) Москва, а як пише проф. Сисин, вони цілком ігнорують альтернативну схему: Київ (Галич) (Литва) Київ, хоч самі подають багато фактажу який піддержує саме цю схему. Ці автори признаються, що в ХУІІ сторіччі в Україні розвинулась не абияка культурна діяльність, все таки, вони далі арґументують, що під сучасну пору ще неможливо вповні оцінити вартості того розвитку. Тобто, те, що було чисто „Москвофільське" або те, що не можна легко втиснути в схему „Київ-Москва" — промовчимо!

Професор Сисин цитує досить прикрі випадки поплутання термінології у цих західних монографіях, що само собою доводить до серйозних недомагань у поясненнях подій того часу: назви „Рутенія," „Росія," „Російсько-Московські," „Російсько-Київсько-Литовські православні Церкви," „Російсько-Руські," „Західньо-Російські," „Західньо-Руські," „Рутени Малої Русі," „львівське російськомовне населення було в ХУІ ст. опорою православ'я в

(Закінчення на стор. 4)

Ольга Кузьмович

НАШІ НЕПРИЯТЕЛІ ОЧИМА СВОЇХ ЗЕМЛЯКІВ

Багато маємо ми таких неприятелів, яким завдячуємо не одну трагедію нашого народу та не одну фальшиву про нас інформацію, що розповсюджується по світі. Звичайно, коли ми пишемо про них, тільки ми самі читаємо про це та такі інформації не доходять до загалу. Тому завжди цікаво і корисно для нас, коли про цих неприятелів пишуть інші, а зокрема коли пишуть їхні земляки, в своїх мовах.

В останньому часі потрапили ми на дві цікаві книжки, в яких посередньо або безпосередньо заторкнено події близькі нашому серцю, а третя також дає насвітлення українських проблем і тих, що допомогли до їхнього ускладнення.

Саме недавно подавали ми на першій сторінці нашого щоденника (ч. 152 з датою 10-го серпня 1985 року) інформацію про цікаву книжку в англійській мові пера Ричарда Ландвера про Українську дивізію. Автор обширно інформує про постання Дивізії Галичина та її долю аж до закінчення Другої світової війни, передає перебіг подій та останню оцінку саме не з української точки зору і тому тим більше для неукраїнського читача вона може бути цікава та переконлива.

Уже в передмові, в якій Р. Ландвер подає передісторію постання 1-ої Дивізії УНА, знаходимо цікаві інтерпретації двох націонал-соціялістичних провідників, які, либонь, найбільше далися в знаки українському населенню, а це д-ра Ганса Франка генерал-губернатора і райхскомісара східніх українських земель ославленого Еріха Коха.

Автор характеризує д-ра Г. Франка як зовсім не м'якого вдачею у відношенні до українського населення і цитує з його споминів п.н. „В обличчі шибениці" (відомо, Г. Франка повісили поляки після процесу над ним як „воєнним злочинцем") на ст. 406 ось що: „Негайно після приходу нам показали 2,400 трупів українців у міській в'язниці Львова, що їх замордували совєти перед своїм відходом. Довкола стояли дружини і діти напівспалених мужів та батьків з жахом і плачем — страшний вид! Як ми опісля зробили список населення Галичини, то могли ствердити, що на протязі двох років совєтська влада вивезла на заслання 613,000 людей (чоловіків, жінок і дітей). Ніхто не знав їхньої долі і не мав від них вісток. Коли я усвідомив собі, що ті самі представники СССР сидять на лаві прокураторів і судять злочини гітлерівської Німеччини, цього роду справедливість, що панує в світі, огорнула мене жахом".

Як бачимо, Г. Франк в обличчі смерти прозрів і, згадуючи звірства совєтського режиму у відношенні до українського населення, усвідомив собі також в цілій ширині політику нацистської Німеччини.

Р. Ландвер, оцінюючи ситуацію України після приходу німецької окупації, слушно стверджує, що всяка симпатія, яку населення мало до перших військових відділів, що звільнили їх зі совєтського ярма, зникла зовсім, коли Україною почав завідувати брутальний і безоглядний Еріх Кох. І тут читаємо оцінку автора про свого земляка: „Він, Е. Кох, уважав східню Україну своєю плянтацією, яку можна досхочу плюндрувати". Далі автор, покликаючись на спомини шефа німецької розвідчої служби на сході Европи Райнгарда Ґелєна стверджує, що Ґелєн уважав Е. Коха совєтським аґентом і що Кох все був дуже прихильно наставлений до совєтського режиму. Він пригадує також, що Е. Кох пропав після закінчення війни поза Залізною занавісою і ніколи не станув ані перед польським, ані совєтським судом. Р. Ландвер уважає це характеристичним фактом, коли порівняти, що стільки куди менших, а то і мнимих „воєнних злочинців" було засуджено на смерть у СССР та інших комуністичних державах Східньої Европи. Він стверджує, що Е. Кох все ще живе спокійно, захований на території Польщі. На кожний випадок, — пише автор — діяльність Е. Коха відкинула від прихильности до німців населення України в 1941 до 1943 року.

„Ніякий платний аґент не міг зробити кращої роботи для СССР як Еріх Кох!" — закінчує свої міркування про Коха Р. Ландвер.

У цій же книжці Р. Ландвера знаходимо поміж фотокопіями різних документів відносно Дивізії характеристичний таємний наказ ще одного нашого неприятеля Гайнріха Гімлєра, що говорить сам за себе: „У будь-якій згадці галицької Дивізії забороняю колинебудь говорити про Українську дивізію або про Україну".

Наказ датований 14-го липня 1943 року.

Згадка Р. Ландвера про Е. Коха і відклик до споминів Р. Ґелєна спонукав нас

(Закінчення на стор. 3)

Михайло Лоза

УЛЯНА КРАВЧЕНКО

I

(з приводу 125-их роковин її народження — 1860-1985)

Свій невеличкий твір „Замість автобіографії" Уляна Кравченко почала: „Коли читаю життєпис якоїсь більше чи менше для людства заслуженої людини, я находжу тільки самі дати, імена і такі речі, що їх можна би пристосувати до кожного раба Божого, як: уродився... покінчив студії... одружився... упокоївся... себто чисту метрику, відсуваю неохотно книжку, не бачучи в ній нічого цікавого. Я бажала б чогось більше.

Не думайте тільки, що яких авантур Дон Кихотських, або геройських діл чи так опису чудес. Ні, я бажала б вірної відбитки життя душі: її ніжних почувань... її терпінь, потрясень і бур жалібних... вогняних...

Студіюючи любу мені науку природи, бачила я на плитах-картинах вугілля відтиски старовинних папоротей, та находячи відбиті найніжніші жилочки листячка, находила вірну подобу тих творів, які давно зробили місце вищим твором природи.

В життєписі бажала б пізнати відтиск душі.

На жаль, не легко авторам біографії подати читачам вірну відбитку душі.

Ростина, що її образ маємо на картині вугілля, була в даній хвилині скінчено розвинена... Дух ніколи таким не є; — в нім рух, боротьба, змагання... невломимі, дрижачі блиски і пропасті тіней, невисказаний світ таємниць. Так, з причини вічного руху і зміни духа годі подати його відтиск; та все ж у поодиноких епізодах можна слідити його розвій, можна відчути, що серце-душа любила, від чого дрижала, чим терпіла, як доборювалась, доходила до провідних своїх ідей..." (Уляна Кравченко. Твори. Торонто, 1975, стор. 681-682.)

Уляна Кравченко має рацію: не легко авторам біографій подати читачам вірну відбитку-подобу душі тієї чи іншої постаті, про яку вони пишуть. Не легко є писати і про Уляну Кравченко — тим більше, що душа її незвичайно складна. Своїх труднощів я повнотою свідомий. Зрештою, я й не маю в пляні писати більшої праці про Уляну Кравченко. Ціллю цієї газетної статті є пом'янути поетесу з нагоди її ювілею.

З наведеної цитати бачимо, що Уляна Кравченко не проти подачі дат в біографії тої чи іншої постаті, але вона бажала б чогось більше. В змалюванні портрету самої Уляни Кравченко постараюсь піти назустріч її бажанню.

Почну від імени й прізвища. „Уляна Кравченко" — це українізована форма офіційного імени й прізвища „Юлія Шнайдер". Прізвище вказує на німецьке походження поетеси. Воно справді так. По батькові Уляна Кравченко була німецького походження. Її батько Юліян Шнайдер був нащадком колоністів, що їх австрійський уряд поселював у Галичині після прилучення її до Австрії. Родина Шнайдерів мала невеликий маєток біля села Ракiвець на Скільщині. Юліян Шнайдер, поки одружився, проживав у містечку Сколе, де займав становище державного урядовця. Одружився з дочкою українського священика о. Іллі Лопушанського — парох села Побук, теж на Скільщині. Рік одруження 1859. Після одруження подружжя Шнайдерів переїхало до містечка Миколаїв над Дністром. Переїзд був пов'язаний із призначенням Юліяна Шнайдера на становище комісара при жидачівському старості.

Про батьків Уляна Кравченко часто згадує у своїх писаннях, а особливо в автобіографічному творі „Хризантеми". Досить докладно проаналізувала вона справу батькового походження. В „Хризантемах" („Хризантеми" В-во Миколи Денисюка, Чикаґо, 1961), на стор. 48 Уляна Кравченко занотувала таку думку свого батька відносно німецького походження:

„Колоністи повинні вернутися над синій Дунай, над Спрею, тут нема для них повного життя".

Підхоплюючи думку свого батька, Уляна Кравченко стверджує, що й діти таких колоністів повні туги, що наповняла душі їх батьків, вони слабосилі, нудьгують. (Там же, стор. 47-48). У „Хризантемах" є ще більше місць і із задумою Уляни Кравченко над справою колоністів. На стор. 130-ій згаданого твору читаємо:

„Пізніше я часто думала про те все, про тих усіх іміґрантів і колоністів, що їх присилала влада з загарбницькою метою. Кожна людина повинна жити в рідному краю. Колоністи тужать за батьківщиною, тяжко їм пристосуватися. Туга передається дітям, і нове покоління не є щасливе. Часто проявляється туга у творах мистецтва. Ґротґери, Шопени, Матейки — це діти чужинців-колоністів... Вони для власної батьківщини звичайно втрачені. Часом прибрану люблять надмірно — як Рейтан...

У „Хризантемах" старалася Уляна Кравченко накреслити духовий портрет свого батька. Між іншим, на стор. 9-ій вона пише:

„Не маю світлини батька, але бачу його у спогадах таким, яким він був... А втім, його вигляд пригадує мені одного з велетнів німецької літератури. Обличчя, стиґмоване вогнями Шіллера... Універсалізм Ґете й сильна воля, дух тихого наказу, послуху, пожертви — ради цілости.

Сила, що є у творах Фіхте, Канта... Краса, теплота і світло людства — дух єднання і служба всім — усім..."

Юліян Шнайдер був людиною з глибоким почуттям гуманізму, соціяльної справедливости. Звідси випливала і його харитативність — бажання допомогти усім-усім. Був він людиною з філософічним підходом до життя. Хоч смерть навістила його ще в молодому віці (мав він тоді 40 років), то прийняв він її спокійно. Перед смертю бачила Уляна Кравченко у його руках твір „Essais de Michel de Montaigne", у якому були позакреслювані деякі місця, а між ними і таке: „Нема нічого злого в житті для того, хто розуміє, що втрата життя не є злом. Уміти вмирати — значить уміти визволятися з усякого підданства, з усіх пут". („Хризантеми", стор. 89).

Юліян Шнайдер помер у 1870 році, в квітні, коли Уляні Кравченко було 10 років. Пишучи про батька, Уляна Кравченко згадує теж і про його вплив на неї.

„Ідею соціялізму чи краще спільнотности перших християн я унаслідила від батька. Часто, коли ми мешкали в домі Устияновича, батько приводив з собою якусь зустрічну сирітку. На вид бідноти будилося в мене дивне почуття, неначе б хтось узяв моє серце в руки і стиснув...

(Продовження буде)

50,000 ДОЛ. ЗА 10 ДОЛ.

У ВІЦІ ВІД 25 РОКІВ ЗА 10 ДОЛ.(МАЙЖЕ 33 ЦЕНТИ ДЕННО) МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ НА 50,000 ДОЛ., ПРИДБАВШИ 5-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ПО ІНФОРМАЦІЇ СЛІД ЗВЕРТАТИСЯ ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ, АБО ПИСАТИ ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Поема „Ґільґамеш" І. Дибко

З поеткою ІриноюДибко я вперше познайомилась особисто в березні ц.р. у Ворм Мінерал Спрінгс на Фльориді. Вона відвідала нашу громаду ім. св. Андрія із своїм чоловіком д-ром Б. Филипчаком. Там же відбувся її літературний вечір при великій кількості членів громади й туристів. Поетка почала писати вірші на рідних землях, але їхнім книжковим друком зайнялась в останній декаді на еміґрації й видала вже 7 книжок: три збірки поезій, 1 збірку оповідань для молоді, дві книги прозвих перекладів з англійської мови й одну епічну поему „Ґільґамеш", яка обіймає 90 ст. Зацікавлення Ірини Дубко дуже широкі, а працьовитість подиву гідна. В поетичних збірках і в перекладних творах тематикою є, в першу чергу, духові справи людей. Поетка є послідовницею філософії Г. Сковороди, що висловлена в його провідній думці: „Тіло нічтоже, дух животворить". В її творах домінує апотеоза героїзму й туга за рідним краєм. Цю тугу віддзеркалила вона в ліричному вірші, присвяченому Фльориді, що був деклямований на її літературному вечорі:

Фльоридо, ти, мабуть, не знаєш,
чому привіт мій не в суперлятивах.
Ти в пестощах сонця, ти не вгадаєш,
що рідний край мій в квітучих нивах,
в калин цвіту, соняшників і вишень,
в золоті пшениць. Є й гори Карпати,
ллються акорди солов'їних пісень.
Любов до волі в народі завзята...

(„На перехресті років" 57 стор.).

Несподіванкою для учасників літературного вечора була видана 1984 року поема „Ґільґамеш", бож того самого року вона видрукувала також книгу перекладів „Хутір тварин" Орвела. Дві збірки в одному році — це велике досягнення.

Поема „Ґільґамеш" заслуговує на увагу, в першу чергу, тому, що в українській літературі не було творів про Ґільґамеша. Ірина Дибко сама читала деякі фрагменти й давала пояснення, бож про Ґільґамеша знають переважно знавці історії стародавнього Сумеру, який вже не існує. Але він був могутньою й висококультурною державою поміж Евфратом і Тигром, себто в сьогоднішнім південнім Іраку. І. Дибко, хоч знає, але не згадує в поемі, як постав Сумер, бо це не належало до її теми. Її полонила літературна важливість і вартість епосу. Тому, власне, бодай побіжно, я згадаю, що на еміґрації про Сумер уже писали Ю. Лісовий, В.Реннер, І. Кузич-Березовський та й інші. Всі вони однозгідно дослідили, що сумери були одним із наших трипільських племен, яке під час розселення коло 5000 року перед Христом понесли трипільську культуру й цивілізацію до південної Месопотамії і розвинули її до зеніту. Щойно в XIX ст. нашої ери, завдяки археологічним розкопкам серед руїн святині Набу й палацу ассирійського короля Ашур баніпаля, археологи знайшли багато експонатів призабутого Сумеру, включно з 12-ма кам'яними таблицями, на яких приблизно 3000 років п.Х. був закарбований клинописом „Епос про Ґільґамеша". Чужі науковці тоді не цікавились етногенезою Сумеру, але були зачаровані епосом.

Хто ж насправді був Ґільґамеш? Ірина Дибко подає у вступному слові, що на листі сумерійських королів він був п'ятим з черги королем у династії Урук.Мати його була богинею,а батько людиною. А. Гайдель ствердив, що „Епос про Ґільґамеша", відкритий на тигро-евфратській території, є шедевром людства. Ірина Дибко, взявши це до уваги і простудіювавши доступну їй літературу, написала свою надхненну поему Ґільґамеш"", щоб він жив також в українській літературі. Його почування й переживання є універсальні: посвятна любов до друга Енкіду, глибока жалоба після його смерти, безуспішні намагання його оживити, а після того шукання вічного життя для себе. Ґільґамеш покинув своє королівство і вдягнувши жалобні шати, пішов полями, горами й проваллями. Зміст поеми є своєрідним ланцюгом подій з драматичними експозиціями, внутрішніми конфліктами й їхніми наслідками. В поемі домінує гуманістичний світогляд. Читачі багато довідаються про сумерійську мітологію і як Ґільґамеш поборював різні небезпеки. Цікавою є його зустріч з Утнапіштім, що був мудрецем-вішуном, який знав таємниці богів і пережив перший передбіблійний потоп. Він сказав Ґільґамешові повчальні слова:

Таж, Ґільґамеше, вічности немана землі ніщо вічно не трива.
Дому не будується навіки.
Не завжди горе приносить ріки.
Правлінь закони - не вічні вони.
Ніхто не був вічним, не будеш і ти!

(77 стор.).

Утнапіштім, проте, зворушений жагучим бажанням Ґільґамеша, зрадив йому, де на дні моря росте чарівна рослина, листочок якої дає вічне життя, коли людина встигне його з'їсти, хоч досі нікому не вдалось цю рослину знайти. Ґільґамеш таки знайшов дорогоцінну рослину й тоді шляхетно подумав насамперед про старших людей у своєму королівстві і радісно крикнув:

Тож понесу цю чарівну рослину
в мій Урук - дужих мурів країну,
щоб найстарші листок вкусили,
щоб ніколи не знали могили...
„Юність старцям" буде ім'я її,
а я листок гілки з'їм аж вкінці.

(87-89 стор.).

Проте, не судилось плян такий здійснити, бо коли в часі купелі в морі Ґільґамеш залишив рослину на березі вуж не хотячи наблизився і проковтнув її. Одначе ця невдача не зламала духу Ґільґамеша й визначила йому іншу життєву мету. Він, збагаченей знанням і досвідом, що духова молодість важливіша за фізичну, повернувся до свого королівства, щоб далі працювати для його величі. Ґільґамеш прожив 126 років. Свою прегарну поему Ірина Дубко закінчує недомовленням:

Для наймогутнішого короля
Безсмертне не судилось життя.
...Справді? Невже ж
Не живе Ґільґамеш?

(90 стор.)

Але читачі поеми зроблять свої висновки,що Ґільґамеш таки живе вічно в епосі, вкарбованім на табличках 3000 років тому, живе у світовій літературі, а тепер ожив і в поемі І. Дибко. З такої величної нагоди сердечно привітала її від президії „Слова" присутня в залі громади ім.св. Андрія письменниця Уляна Любович, а члени громади й туристи нагородили Ірину Дибко рясними оплесками признання.

Лариса Мурович

Товариство Українських Бандуристів

Бандура уже давно стала символом нескореної України: нашої музики, культури,боротьби проти поневолення, та взагалі — символом української душі.

За останніх десять років помітно зросло зацікавлення нашим національним інструментом. Майже у кожному місті виросли кобзарські школи та ансамблі, підросло уже ціле покоління молодих бандуристів та бандуристок. З приємністю можна зауважити, що більше половини Української Капелі Бандуристів ім. Шевченка — молодь, а на концерти збірних ансамблів у Торонто в 1983 під час Конгресу СКВУ та в Ню Йорку і Філядельфії у грудні 1984 роках приїжджали понад 120 молодих бандуристів із ЗСА, Канади та Европи.

Власне такими молодими бандуристами було засноване Товариство Українських Бандуристів три роки тому. На перший з'їзд приїхало зовсім небагато людей менше двадцяти, та й цілі щойно заснованого товариства були скромні: налагодження зв'язку між бандуристами у різних містах та країнах, поширення бандури серед української та американської публіки тощо. З часом, проте, стало ясно, що навостворена організація має багато ширші можливості. Тому що від початку Товариство було створене молоддю, без домішок політики, за короткий час воно розрослося і провело кілька успішних проектів. Уже взимку 1982 року понад 30 молодих бандуристів приїхали до Дітройту, щоб награти платівку „Літа молодої" під керівництвом св.п. Грігорія Китастого. Згодом проведено дуже успішний інструкторський курс , а за деякий час налагодились видання підручників і збірників нот для бандури. Відтоді було опубліковано уже 12 таких збірників. Та найуспішнішими проєктами товариства виявилися згадані вище концерти. На кожен з них приїхало понад 120 учасників, більшість яких мала менше 25-ти років. Усі концерти зробили потрясаюче враження на публіку: не часто побачиш стільки української молоді в одному місці, та ще й з бандурами. Проте, ще більше враження створили ці концерти та самих учасників: вони не тільки приїхали заграти на концерті, але приїхали добровільно, з власної охоти, часто вкладаючи немалу суму грошей на транспортацію та перебування у Ню Йорку. Крім цього, вони всі побачили, чого можна досягнути спільними зусиллями, не мішаючи політики із мистецтвом, та простим людським спілкуванням. Вони також побачили, що вони не єдині українці у якомусь віддаленому місті, що існують інші та що всі ми маємо спільне — любов до власної культури, історії та народу.

Одним словом, стало ясно, що товариство зможе досягнути багато більше, ніж об'єднання бандуристів із різних міст; стало ясно, що з допомогою бандури, української музики та таких спільних справ можна якось протиставитись згубній асиміляції та апатії серед української молоді. Тому у плянах товариства сьогодні — видання книжок на етнографічні, музичні та взагалі на культурні теми, видання якісних записів української музики, організація таборів,на яких викладатиметься не тільки мистецтво гри на бандурі, але й на інших народніх інструментах кляси культури, української мови та історії. Одним словом; ціллю Товариства стало зберегти та донести усю нашу багату культуру та історію до нашої зникаючої молоді та якось утримати її українською.

Важко переоцінити важливість такої роботи.Досить подивитися, наприклад, на становище України у Совєтському Союзі: ведеться посилений наступ на все українське, проводяться все сильніші репресії, а русифікація уже давно стала офіційною політикою уряду. На поселеннях положення не з найкращих: досить послухати випускників наших суботніх шкіл або порахувати молодь у наших церквах та організаціях.Тому появляється якась надія на наше майбутнє, коли бачимо, як сама молодь повертається до українства та починає цікавитись своєю культурою та минулим, коли дивимось на таку організацію як Товариство Українських Бандуристів. Може і за 50 чи й за 100 років можна буде згадати слова козацької думи: „А слава не вмре, не поляже, однині - до віку!"

Н.Н.

Наші...

(Закінчення зі стор. 2)

відшукати цю книжку в німецькій мові та щераз її точно перечитати. В ній, поміж іншими цікавими інформаціями про німецьку військову розвідку при кінці Другої світової війни та після її закінчення, ми попали на розділ посвячений справі Богдана Сташинського. Сама справа надто нам усім відома, щоб про неї щераз писати, але характеристичним є це, що автор, сам німець, гостро критикує своїх земляків за те, що так легковажно поставилися до проникнення совєтської розвідки на Захід, який, як він пише „не лише повинен був потрясти усіми на короткий час, але відкрити очі Заходу на справжнє обличчя комунізму". Легкий засуд Б. Сташинського німецьким судом щоб,мовляв, „не наражувати відносин із СССР", автор уважає не лише „нечесним, але зовсім незрозумілим".

Вкінці у споминах Гаррісона Е. Солсбері, відомого політичного журналіста з „Ню Йорк Таймсу" про часи його праці в тому щоденнику п.н. „Без страху і прихильности" знаходимо цілий розділ посвячений ще одному із наших неприятелів, про якого в останніх роках багато пишеться та говориться — Волтера Дюранті, який так всеціло умів закрити перед західнім а особливо американським світом Великий голод в Україні. Г. Солсбері характеризує зі своєї точки бачення 21 років праці В. Дюранті у щоденнику „Ню Йорк Таймс" як „найкращого кореспондента для справ СССР". Але автор споминів подає оцінки різних інших відомих журналістів про В. Дюранті, що він пробольшевицький кореспондент" який глядів на СССР через „рожеві окуляри". Інші оцінювали його як „неморальну одиницю, без переконання що правильне, а що ні", ще інші уважали його просто „агентом Сталіна".

Незалежно від тих опіній, на які Г. Солсбері лише покликається, він сам характеризує Великий голод в Україні 1932-33 як найбільший голод, що навістив СССР через примусову колективізацію України. І тут він цитує, як В. Дюранті 9-го березня 1932 року інформував „Ню Йорк Таймс", що, як йому відомо, „ніде немає голоду, хоча в деяких частинах був поганий урожай". Але вістки про голод передали інші чужинецькі журналісти до аґентства Юнайтед Пресс і так довідався про нього західній світ.

Г. Солсбері пише: „В місяць і 21 день пізніше В. Дюранті одержав нагороду Пуліцера за свої дописи зі СССР, в яких промовчав найбільший злочин Сталіна".

„Щойно в серпні 1933 року шефи з „Ню Йорк Таймсу" ствердили, що В. Дюранті не виконує як слід свого завдання з дописами про СССР і в рік пізніше він зрезигнував з того посту.

В оцінці автора споминів ті, які провадили тим найбільше впливовим щоденником, уважали В. Дюранті недбалим і не завжди точним журналістом, який опинився в Москві через припадок, а не з якихось раціональних міркувань. Однак усі ті завваження Г. Солсбері ніяк не оправдують факту, що В. Дюранті промовчав страшну трагедію українського населення в Україні і що посередньо за цю мовчанку він одержав нагороду Пуліцера за свою журналістичну працю, про що автор споминів ясно і одверто пише.

Як бачимо, деякі із чужинецьких авторів правильно оцінюють наших неприятелів, а своїх земляків і їхню працю в нашу некористь. Питання тільки скільки неукраїнців перечитає ці книжки і скільки з них витягне з того правильні висновки.

• • •

Richard Landwehr: „Fighting for Freedom", Bibliophile Legion Books, Inc. Silver Spring, MD 1985.
Reinhard Gehlen: „Der Dienst" Hase and Koehler Verlag, Mainz-Wiesbaden 1971.
Harrison E. Salisbury: „Without Fear or Favor", Times Books, New York, 1980.

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра Юліяна Політила
складаємо 50.00 долярів
на ФУНДАЦІЮ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ у Ню Йорку.
•
Дружині Анні, донці д-р Марті з Родиною висловлюємо наше глибоке співчуття.
Д-р Христина ДУРБАК з Родиною

З болем повідомляємо Родину і Знайомих,
що 9-го серпня 1985 р. відійшла у Вічність в Міннеаполісі, Мінн.
після короткої, але важкої недуги
наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ, СЕСТРА, БРАТОВА, ТЕЩА і ТЕТА

бл. п.

ІРЕНА КОЛОДНИЦЬКА

ПОХОРОН відбувся 13-го серпня 1985 р. з української католицької церкви св. Константина в Міннеаполісі на кладовище Св. Марії в тому ж місті.
•
Складаємо щиру подяку Високопр. о. шамб. Степанові Кнапові і Церковному Хорові св. Константина за відправлення Парастасу, Богослужби і похорону. Дякуємо Особам, що несли домовину Покійної на місце Останнього Спочинку і всім Присутнім за участь в похороні. Просимо про молитви за блаженний упокій душі Покійної.

Горем прибиті:
дочка — МАРІЯ МИХАЙЛЮК з родиною в Україні
дочка — АННА КРАМАРЧУК з мужем ВАСИЛЕМ
дочка — ЮЛІЯ АНАСТАС з мужем ВОЛОДИМИРОМ
брат — МИХАЙЛО ЗАЛУЦЬКИЙ з дружиною КОРНЕЛІЄЮ і родиною
шваґер — ОСИП КОЛОДНИЦЬКИЙ з дружиною НІЛОЮ
братова — ОЛЕНА ЦЕГЕЛЬНИЦЬКА в Канаді
внуки - ОРЕСТ, РОМАН, ВОЛОДИМИР і НАТАЛКА в Америці
і АННА, ПЕТРО і ІГОР в Україні
десять правнуків в Америці і Україні
ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Потрібні фотографії поляглих вояків УПА

„Літопис УПА" видає книгу життєписів поляглих воїнів УПА, українського збройного підпілля і членів ОУН з Тернопільської округи, точніше з колишніх Тернопільського і Зборівського повітів. Книга була підготована в підпіллі у 1949році на підставі підпільних документів і зібраних підпільним апаратом даних на місцях про кожну особу. Повна назва книги така: „Тернопільщина: список упавших героїв української революції в боротьбі з московсько - більшовицьким окупантом за час від 13. 3. 1944 р. до 31. 12. 1948 р."

Книга дає інформації про понад 820 поляглих героїв, між ними понад 650 вповні ідентифіковані. Тобто про 650 вояків є подані справжні прізвища, де і коли народилися, освіта, зайняття, їх участь у збройній боротьбі й інші біографічні дані. Про решту є скупіші дані, при чому біля 100 поляглих – це невідомі воїни УПА, про яких згадано лише, до якої сотні вони належали, в якому бою полягли і де поховані. Між цими 170 менше відомими поляглими героями є також вояки з центральної України (УПА-Південь), з Волині (УПА-Північ), а навіть з Закерзоння, з Польщі. 650 вояків з повними життєписами походять зі сіл і міст колишнього Тернопільського й Зборівського повітів. Отже, в українській діяспорі напевно є їхні односільчани, друзі чи навіть родичі, які мають їхні фотографії чи можуть подати про них додаткові інформації.

Наше прохання до земляків: якщо знаєте когось, що загинув в УПА, збройному підпіллі чи ОУН в роках 1943-1950 і маєте їх фотографію, пришліть її для поміщення в „Літописі УПА". Можуть бути теж збірні фотографії – родини, товариства, школи, на яких є особи, що загинули в боротьбі з совєтськими окупантами. На звороті знимки чи на окремій картці просимо подати хто є на знимці – ім'я,прізвище, псевдонім (якщо знаєте), з якого села і району, коли фотографія була зроблена. Також прошу зазначити, чи подавати в підписі ваше прізвище, як власника знимки. Можете теж подати короткі дані про цю особу, чи особи, які вам відомі.

Книга життєписів поляглих Тернопільщини вже у друкарні. Вона повинна появитися на книжковому ринку ще в цьому році. Знимки просимо прислати по можливости до15-го вересня ц.р. , тоді вони будуть поміщені ще на тих самих сторінках, на яких буде життєпис даної особи. Знимки, які прийдуть пізніше, будуть поміщені наприкінці книги, або – спізнені понад місяць – в іншому томі „Літопису УПА" про подільську воєнну округу УПА „Лисонню", який появиться у 1986 році. Знимки просимо висилати на нову адресу „Літопису УПА": Litopys UPA, P.O. Box 97, Station „C", Toronto Ont.,M6J 3M7.

За редакцію „Літопису УПА"

Євген Штендера

Успіх „Волошок" і ансамблю бандуристів в Канберрі

Українсько-Австралійське Мистецьке Товариство ім. Миколи Лисенка в столиці Австралії Канберра взяло участь в концерті мистецької програми, влаштованої Мистецькою радою австралійської території капітолю, яка реклямувалася в часописі „Канберра Таймс".

Концерт відбувся в одній з нових заль ради тому, що концертові та театральні залі ще знаходяться під будівельною реконструкцією.

Метою управи УАМТЛ було увести в ряди мистецьких одиниць, існуючих на терені Канберри принаймні хоч одну українську мистецьку одиницю.

Після переговорів з Мистецькою радою, ця погодилась дати змогу і українським мистцям взяти участь в програмах, влаштовуваних нею.

В півторагодинній програмі від УАМТЛ взяли участь: вокальна група „Волошки" в складі: Філоніла Габелко-Карюк, Лариса Тризна, Жанет Віден. Акомпаньятором була Робін Беннетт. Тут треба зазначити, що постійна піяністка Лі Мор, яка приготовляла програму, несподівано виїхала до Перту і її мусіла замінити нова піяністка, що трохи, турбувало наших виконавців пісень. Також ансамбль бандуристів під проводом д-ра Олега Лукомського з участю бандуристок: Жанет Віден, Лариси Тризни, Філі Габелко. Як завжди наші артисти виступають у стилевих національних строях.

Жанет Віден, президент УАМТЛ подала коротку історію України з давніх часів до сьогодні. Вокальна група „Волошки" виконала „Україно, любов моя", „Пливе човен", „Черевички", дует „Ми підем, де трави похилі". Д-р О. Лукомський подав короткий опис історії і розвиток бандури. Ансамбль бандуристів виконав „Дощик", „В кінці греблі", „Ой ходила дівчина беріжком" та сольо д-ра Лукомського - „Народні мелодії", „Гайдук". Ж. Віден прочитала коротку доповідь про Т. Шевченка. Вокальна група „Волошки" виконала: дует „Ой по горі ромен цвіте", тріо „Ой діброво, темний гай", „У перетику ходила" та сольо Філя Габелко - „Мала баляда", тріо „Чумарочка, „Синові".

Ансамбль бандуристів виконав „Польку", „Вечір надворі", „Ой, з-за гори кам'яної" і „Шумку".

Наші виконавці гарно вив'язалися з своїх завдань - виконання програми, судячи по оплесках.

Цей концерт, влаштовуваний Мистецькою радою, став моральною підтримкою для українців на полі мистецької діяльности. А нашим моральним успіхом є те, що ми поширили в чужинецьку масу історію України, інформували чужинців про нашого національного генія Тараса Шевченка, про історичний розвиток мистецтва гри на бандурі, про наших композиторів, про українські народні пісні і наші звичаї та традиції.

Г. Ф. Павлович

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

НАДІЙШЛИ НОВІ ПІДТВЕРДЖЕННЯ того, що діяльність британської радіомовної корпорації Бі-Бі-Сі контролюється секретною службою МІ—5. За повідомленням газети „Обсервер", всі працівники, які мають доступ до документації, зв'язаної з поточними подіями, підлягають обов'язковій перевірці.

ГУБЕРНАТОР ФЛОРИДИ Баб Ґрегем звернувся зі закликом до стейтових законодавців звільнити із тюрми засудженого на ціле життя 76-літнього Розвела Ґілберта, який вбив з милосердя свою важко хвору дружину.

Ще одна...

(Закінчення зі стор. 1)

ті це — нищення жидів і інших груп німецькими нацистами під час Другої світової війни; політика апартеїду в Південній Африці; **масакра африканців Гереро** в 1904 році німцями, які хотіли колонізувати територію в південнозахідній Африці, що тепер відома як Намібія; масакра племени чутів в східній Африці; масакра племени **багаїв в Ірані** і — „українська масакра жидів в 1919 році".

Адреса газети, що подала цю новинку як інформує один з читачів „Свободи": „New Haven' Journal Courier", Long Wharf (Sargeant Dr.), New Haven, Conn., 06519.

Цінна...

(Закінчення зі стор. 2)

Західній Росії..." можна знайти на сторінках тої самої книжки. Проф. Сисин пише, що аж голова крутиться від такої плутанини. Не диво, що вся інтерпретація значення Києво-Могилянської-Академії в таких монографіях може в найліпшому виразі бути лиш поверховною.

Наукові досліди про Києво-Могилянську Академію та критика, що появилася у цьому числі „Гарвардських Українських Студій" напевно здобудуть значну увагу науковців з цілого світу. Гарвардський журнал регулярно доходить до понад двісті університетів і наукових інституцій в Европі, Америці та Азії. В часі коли українці в діяспорі готуються відзначувати 1000-річчя хрищення України, то такий науковий матеріял, що документує розвиток християнської науки на українських землях стане корисним при популяризації нашого тисячоліття. Кошти пов'язані з появою цього спеціяльного випуску журналу „Гарвардські Українські Студії" покрито із фонду ім. Яреми Курдидика при Фонді Катедр Українознавства.

ФКУ

ПРОПУЩЕННО РЕЧЕННЯ

У статті М. Платковського п.з. „Чи можуть в СССР повернутися часи Бронштейна, Апфельбаума й інших?" („Свобода" з п'ятниці, 23-го серпня) пропущено таке речення: В Парижі відбулися таємні розмови поміж амбасадорами СССР і Ізраїля для віднайдення можливости відновити дипломатичні відносини, що їх зірвано було в 1967 році. — Ред.

Втік...

(Закінчення зі стор. 1)

консервованих" агентів східнього бльоку в Західній Німеччині.

Ще однією шпигункою, що втекла, була Соня Люнебурґ, особиста секретарка міністра економіки Мартіна Банґемана.

Офіційні особи вважають що всі троє перебралися із Східньої Німеччини. У. Ріхтер і С. Люнебурґ родом із Східньої Німеччини. У свій час обі еміґрували на Захід через треті країни, користуючись підробленими документами.

Міністер внутрішніх справ Західньої Німеччини Фрідріх Ціммерман дав розпорядження старанно перевірити особисті справи усіх працівників урядових установ, які мають доступ до секретної інформації. Особлива увага буде звернена на осіб, що перейшли до Західньої Німеччини зі Східньої, комуністичної.

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

АНАСТАЗІЯ ЧАРНЕЦЬКА, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й., померла 28-го лютого 1985 р. на 93-му році життя. Нар. 11-го січня 1892 року в Рогатині, Україна. Членом УНС став 1941 року. Залишила у смутку синів і чотирьох внуків. Похорон відбувся 2-го березня 1985 року на цвинтарі Мавнт Олівет в Меспет, Квінс, Ню Йорк.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Чума, секр.

АННА ВІНТОНІВ, член УНС Відд. 374-го ім. М. Грушевського в Бостоні, Масс., померла в травні 1985 року на 81-му році життя. Нар. 1904 року в селі Зупаня, Югославія. Членом УНС стала 1960 року. Залишила у смутку сина Мирослава і двох внуків. Похорон відбувся 14-го травня 1985 року на цвинтарі Мавнт Говп, у Бостоні, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Гетьманський, секр.

АНАСТАЗІЯ ШПИЛЬЧИН, член УНС Відд. 21-го Т-ва „Запорозька Січ" в Джансон Ситі, Н.Й., померла 15-го червня 1985 року на 71-му році життя. Нар. 1912 року в селі Соколівка, пов. Золочів, Україна. Членом УНС стала 1968 року. Залишила у смутку мужа Михайла, доньку Олю, сина Марка та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 17-го липня 1985 року на цвинтарі св. І. Хрестителя в Джансон Ситі.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Бараник, секр.